

ПОЛІТИЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ

Викладач: доктор політичних наук, професор Хорішко Лілія Сергіївна

Кафедра: політології, IV корпус, ауд. 310

E-mail: liliia_khorishko@ukr.net

Телефон: (061) 289-15-74

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти:		Магістр					
Статус дисципліни:		Вибіркова					
Кредити ECTS	3	Навч. рік:	2023-2024	Рік навчання	2	Тижні	10
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів	4	Лекційні заняття – 20 Самостійна робота – 40			
Вид контролю:		Залік					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1594				
Консультації: особисті – IV корпус, ауд. 310; дистанційні – Zoom за попередньою домовленістю							

ОПИС КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Політичне консультування» є надання студентам необхідних знань стосовно сутності, особливостей та специфіки надання консалтингових послуг в умовах сучасної політичної дійсності.

Основними завданнями дисципліни «Політичне консультування» є: розкрити сутність та зміст політичного консультування; виробити практичні вміння та навички його застосування для ефективної реалізації цілей та завдань в політичній сфері. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: поняття, структуру та функції політичного консультування, особливості взаємодії політичного консультанта з клієнтом, загальну технологію надання консультативних послуг в політичній сфері, особливості надання консультативних послуг в різних сферах практичної політичної діяльності.

Знайомство з сучасними напрацюваннями, що розкривають зміст та теоретичні засади осмислення ролі політичного консультування в процесах державотворення дозволить слухачам курсу вільно орієнтуватися у спеціальній термінології, процедурах та операціях, направлених на технологізацію політичних процесів, поглибити знання відносно специфіки використання політичних технологій в процесах державотворення на внутрішньому та зовнішньому рівнях реалізації політики.

Засвоєння принципів технологізації політичного простору сприятиме розвитку таких затребуваних роботодавцями «м'яких» навичок, як розуміння змісту, процедури та технологій організації консалтингового супроводу політичних процесів, а також критичне мислення. Інтерактивний формат курсу спонукатиме до дебатів, дискусії, аргументованого відстоювання власної точки зору, орієнтований на розвиток аналітичних здібностей та навичок ефективної усної й письмової комунікації. Виконання групових практичних завдань та підсумкових творчих проєктів спонукає до розвитку навичок командної роботи, організаційних та лідерських якостей.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможеться**:

- 1) використовувати набуті теоретичні знання задля фахової оцінки проблемної ситуації, визначення основних етапів та інструментів її подолання;
- 2) налагоджувати взаємодію з потенційними клієнтами, враховуючи їх інтереси та потреби.
- 3) планувати, організовувати, здійснювати консалтинговий супровід політичних кампаній.
- 4) реалізувати набуті здібності для практичного використання професійних, проєктивних, креативних, інтерактивних та глобальних стилів мислення.

Змістовне наповнення курсу, що викладається на лекційних і практичних заняттях та засвоюється студентом під час самостійної роботи, забезпечує набуття **компетентностей**:

ЗК01. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

СК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

СК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультативні функції на національному та міжнародному рівні.

СК08. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати політичні дослідження з елементами наукової новизни та практичної значущості.

СК09. Спроможність до активної участі у процесах національного відродження держави, її політичних та громадських інституцій поствоєнного періоду

Програмні результати навчання:

ПР 01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.

ПР 04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень.

ПР 07. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

ПР 09. Пропонувати власні способи вирішення політологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання

ПР 10. Реалізовувати в практиці політичної діяльності навички політичного аналізу та прогнозування актуальних державотворчих процесів в Україні та світі

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань та групових творчих проєктів розміщені на платформі Moodle:
<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1594>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи

Обов'язкові види роботи:

Робота в групі над розв'язанням практичного завдання, поставленого викладачем (max 5 бали) – на кожному практичному занятті. Оцінювання проявів індивідуальної активності (max 2 бали).

Письмові практичні завдання (тах 6 балів) – спрямовані на розв’язання конкретної проблемної ситуації, згідно наданого алгоритму.

Додаткові види роботи:

Індивідуальне письмове завдання у вигляді аргументованого есе (тах 5 бали) виконується за бажанням студента. Тема есе зазначена у розділі «Індивідуальне письмове завдання» на платформі Moodle. Усі письмові завдання подаються виключно через платформу Moodle.

Аргументоване есе (Argumentative Essay or For and Against Essay) складається з таких структурних елементів:

- вступу, де студент декларує власну точку зору на проблему, поставлену у заголовку есе;
- щонайменше трьох аргументів на користь власної точки зору;
- висновку, де попередні результати синтезуються та інтегруються у більш глобальний контекст.

Підсумкові контрольні заходи:

Усна відповідь на заліку (тах 20 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: теоретичного (тах 10 балів) та практичного (тах 10 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle:

Захист індивідуального дослідницького завдання (тах 20 балів) здійснюється на заліковому тижні. Публічний захист є обов’язковою вимогою для зарахування результатів за даними видами робіт. Результати ІДЗ можуть стати основою для доповідей на студентських науково-практичних конференціях.

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (тах 60%)			
Змістовний розділ 1	Групова робота	Тиждень 5	7
	Письмові практичні завдання № 1, 2, 3	Тиждень 2-4	18
	Індивідуальне письмове завдання	Тиждень 1	5
Змістовний розділ 2	Групова робота	Тиждень 10	7
	Письмові практичні завдання	Тиждень 6-9	18
	Індивідуальне письмове завдання	Тиждень 7	5
Підсумковий контроль (тах 40%)			
Екзамен			20
Захист індивідуального дослідницького завдання			20
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		

FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Лекція 1	Політичне консультування: поняття та особливості використання у політичній практиці	Індивідуальне письмове завдання	5
Тиждень 2 Лекція 2	Особливості інституціоналізації політичного консультування в США	Практичне завдання	6
Змістовний модуль 2			
Тиждень 3 Лекція 3	Особливості інституціоналізації політичного консультування в Європі		
Тиждень 4 Лекція 4	Особливості інституціоналізації політичного консультування в Україні	Робота в групах: представити модель консалтингового агентства у сфері професійної діяльності	7
Тиждень 5 Лекція 5	Національні моделі політичного консультування та типи взаємодії	Письмове практичне завдання	6
Змістовний модуль 3			
Тиждень 6 Лекція 6	Особливості взаємодії політичного консультанта з клієнтом	Письмове практичне завдання	
Тиждень 7 Лекція 7	Технологічні аспекти консалтингової діяльності в політичній сфері	Індивідуальне письмове завдання	5
Тиждень 8 Лекція 8	Ресурсне забезпечення консалтингової діяльності	Письмове практичне завдання	6
Змістовий модуль 4			
Лекція 9 Тиждень 9	Консалтинговий супровід процесу державного брендингу	Робота в групах: представити образ майбутнього України, скориставшись шаблонами онлайн-інструменту Canva.	7
Тиждень 10 Лекція 10	Консалтинговий супровід процесу прийняття політичних рішень	Письмове практичне завдання	6

Література:

Основна:

1. Гребенник Н.Г., Пустовіт О.Г. Консалтинг : навч. посібник. Одеса: ОНМУ, 2022. 185 с.
2. Копитко М.І. Управлінсько-безпекове консультування : практикум. Львів: ЛьвівДУВС, 2021. 121 с.
3. Політичні технології в сучасних владних процесах : навч. посіб. / В. Ф. Смолянук, С. С. Бульбенюк, Ю. М. Манелюк та ін. Київ : КНЕУ, 2021. 328 с.
4. Прикладна політологія / за ред. В. П. Горбатенка. Київ : ВЦ «Академія», 2008. 472 с.
5. Хорішко Л.С. Політичне консультування: навчально-методичний посібник до семінарських занять та самостійної роботи для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» спеціальності «Політологія (за сферами політичної діяльності)». Запоріжжя: ЗНУ, 2013. 76 с.

Додаткова:

1. Лазурко М. І., Завербний А.С. Розвиток консалтингової діяльності в Європі: проблеми, перспективи та досвід для України. Management and entrepreneurship in Ukraine: the stages of formation and problems of development. 2021. Vol. 3, numb. 2. С. 204-212.
2. Олещук П. М. Новітні політичні технології інформаційного впливу: монографія. Київ : Видавець Вадим Карпенко, 2018. 288 с.
3. Політичне консультування як феномен масових комунікацій : монографія / А. В. Литвин, Є. В. Магда, Л. Є. Смола, Т. В. Фісенко. Харків : Факт, 2017. 200 с.
4. Стратегічні комунікації суб'єктів політики в умовах сучасної політичної дійсності : колективна монографія / за заг. ред. Хорішко Л. С. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 178 с.
5. Хорішко Л. С. Досвід реалізації стратегічних комунікацій у діяльності НАТО та ЄС: інституційний аспект. *Регіональні студії*. № 26. 2021. С. 54-58.
6. Medvic S. The Effectiveness of the Political Consultant as a Campaign Resource. PS: Political Science and Politics. Vol. 31. 1998. № 2. pp. 150–154.
7. Sabato L. The rise of political consultants: New Ways of Winning Elections. New York: Basic Books, 1981. Pp. 165–166.

Інформаційні ресурси:

1. Гурієвська В. Особливості та види процесу консультування у вищих органах державної влади : URL: http://www.academy.gov.ua/ej/ej7/doc_pdf/gurievsk.pdf
2. Гапоненко В., Іванова Е. Сучасні особливості політичного консалтингу: зарубіжний і вітчизняний досвід. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/38422/Haponenko%20V.pdf?sequence=1>
3. Олійнич С., Іліка Г. Різновиди сучасних PR-технологій. URL: <http://www.ukr.vipreshebnik.ru/market/4448-riznovidi-suchasnikh-prtekhnol.html>
4. Чак А. Феномен «кольорової революції» як політичного явища сучасності. URL: <file:/C:/Users/ADmin/Downloads/14-96-85-1-10-20190206.pdf>.
5. Штурхецький С. Передумови використання Е-комунікацій при вирішенні комунікативних завдань місцевого самоврядування. URL: <http://naub.org.ua/>.
6. AAPC Code of Professional Ethics. URL: <https://theaacpc.org/code-of-ethics/>
7. About NATO StratCom COE. URL: https://stratcomcoe.org/about_us/about-nato-stratcom-coe/5
8. EU strategic communication to counteract anti-EU propaganda by third parties. European Parliament resolution of 23 November 2016. URL: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2016-0441+0+DOC+PDF+V0//EN>.
9. Szafranski R. A theory of information warfare. Preparing for 2020. URL: www.airpower.maxwell.af.mil/airchronicles/apj/apj95/spr95_files/szfran.html

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків

Відвідування занять обов'язкове.

Завдання мають бути виконанні в зазначені терміни.

Пропуски занять, незалежно від причини підлягають відпрацюванню у години консультацій.

За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Під час занять персональні електронні пристрої (телефони, ПК) можна використовувати лише за умови виробничої необхідності (за погодженням з викладачем). Мобільні телефони повинні бути переведені на беззвучний режим. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо.

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методика проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yeds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**

Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. [\(061\) 228-75-50](tel:+380612287550)

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>